

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Cornelii Hazart Societatis Iesv Theologi Discursus Morales In Selectiora Loca Genesis, Exodi, Levitici, Numerorum

Hazart, Cornelius

Antverpiæ, 1688

Discvrsus VI. Pugnans filii Israel contra Amalecitas, & Victoriam referunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52700)

DISCVRSVS VI.

Pugnant filii Israel contra Amalecitas, & Victoriã referunt.

Iam transferant filii *Israel* Mare rubrum, manducaverant Panem de celo, & biberant aquam de petra, quando invaserunt illos *Amalecita*, & extremum illorum agmen, præsertim eorum qui hæsi in via refederant, cæciderunt.

Erant *Amalecita* populus qui habitabat in deserto, habebantque Regem vel Principem nomine *Amalec*, qui erat nepos *Esau* fratris Patriarchæ *Jacob*.

Itaque causa hujus belli videtur fuisse antiquum odium *Esau*, & posterorum ejus contra *Jacob* ejusque posteros, quia ille præripuerat *Esau* primogenita, & benedictionem Paternam. Timebant enim sibi *Amalecita* à tanto exercitu *Israelitarum*, & verebantur, ne jam impleretur illa benedictio quam *Jacob* à Patre suo *Isaac* obtinuerat, fore scilicet ut esset Dominus fratrum suorum, illique servirent populi, & tribus eum adorarent. Irruerunt ergo in posteros *Jacob*, ut transitum illorum impedirent ad terram promissionis.

Hic populus primus fuit post transitum Maris rubri qui bellum intulit *Israelitis* ne ad terram promissionis pervenirent.

Et hic rursus habes vivam figuram peregrinationis nostræ ad cælum. In primis *D. Paulus* 1. *Corinth. cap. 10* dicit transitum Maris rubri figuram fuisse nostri baptismi: Sicuti enim, statim initio itineris *Israelitarum* omnes *Egyptii* cum Rege suo *Pharaone* in Mari rubro submersi fuere, sic omnia peccata, præsertim originale in parvulis, statim initio vitæ, submerguntur, per baptismum, in rubro Mari sanguinis *Christi*. Verum, sicuti post transitum Maris rubri alii hostes supererant, scilicet *Amalecita*, qui pugnant contra filios *Israel*, sic & nos post baptismum, alios hostes habemus qui bellum contra nos gerunt.

Audiamus *D. Gregorium lib. 9. Epist. 39*: Maris, inquit, rubri transitus figura Sancti baptismatis fuit, in quo hostes à tergo mortui sunt, sed alii contra faciem in eremo sunt inventi: Sic omnes qui in Sancto baptismo tinguntur, eorum præterita peccata merguntur: Sed in eremo alios hostes invenimus, quia dum in hac vita sumus,

sumus, priusquam ad promissionis Patriam pertingamus, multæ tentationes nos fatigant, & ad terram viventium tendentibus, intercludere festinant.

Præcipuus, & maxime ferox inter hostes, est diabolus, de quo ait *Petrus Epistola 1, cap. 5*: *Sobrii, inquit, estote, & vigilate, quia adversarius vester diabolus, tanquam Leo rugiens circuit quærens quem devoret.*

Patuit hoc evidenter in *Christo*, prout narrat *D. Matheus cap. 3 & 4*. *Venit, inquit, Iesus à Galilea in Iordanem ad Ioannem ut baptizaretur in eo, & jam baptizatus, statim, inquit Marcus cap. 1, secessit in desertum, & ecce, inquit Matheus, tentator, hoc est diabolus, ad eum accessit, ut illum variis tentationibus oppugnaret; tria in illum direxit jacula; primum gulæ, cum dixit: Dic ut lapides isti panes fiant. Secundum vanæ gloriæ, cum illum è deserto Ierosolymam vexit, & statuit supra pinnaculum Templi, & dixit: Si filius Dei es, mitte te deorsum, scriptum est enim: Angelis suis mandavit de te, & in manibus tollent te. Tertium jaculum erat impietatis, cum illum assumpsit in montem excelsum valde, & ostendit ei omnia Regna mundi, & omnem gloriam ejus, & dixit: Hæc omnia tibi dabo si cadens adoraveris me.*

Quod si malignus ille spiritus tantum ausus est in *Christum*, cum tamen suspicaretur illum esse filium Dei, quid non audebit contra homines?

Christum semel aggressus est, & uno dumtaxat loco, nos vero ubique, & semper, dicit enim *Petrus, circuit, semper in motu est, quærens quem devoret*. quid prætendit? impedire iter nostrum versus celum, sicut *Amalecitiæ* volebant impedire iter filiorum *Israel* versus terram promissionis.

Quid nobis factu opus? quod fecit *Moyfes*. *Moyfes, inquit Scriptura, ascendit super verticem collis cum Aaron fratre suo, & Hur nepote suo, & cum Iosue pugnaret armis contra Amalecitas, ipse pugnavit oratione: Et ut Scriptura ostenderet orationem Moyfis potentiorē fuisse quam arma Iosue, ait: Cum levaret Moyfes manus, vincebat *Israel*, sin autem paululum remisisset, superabat *Amalec*. Sedebat autem *Moyfes* in saxo: *Aaron* vero & *Hur* sustentabant manus illius ex utraque parte, & factum est ut manus ejus non lassarentur usque ad occasum solis: Fugavitque *Iosue* *Amalec* & populum ejus in ore gladii.*

Si ergo diabolus sit hostis noster qui nos oppugnat sicut *Amalec* filios *Israel*, ut jam ostensum, noli quærere quibus armis vincendus sit.

Oratione
superandus
diabolus.

fit ac fugandus, res enim patet per se, non esse arma potentiora quam orationem cum firma fide: Laudat enim D. Apostolus Paulus *Hebr. cap. 11* fidem *Moyſis*, qua, præter orationem, hostes *Israelis* devicit.

Orationem esse potentissima arma ad superandum diabolum, docuit nos i. *Christus* ipse *Luca cap. 22*. Cum enim nocte *Passionem* præcedente dixisset Apostolis: *Ecce Satanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum*, cum jam ivisset ad hortum, & invenisset tres Apostolos dormientes, docuit quibus armis diabolo possent resistere, dicens: *Orate ne intretis in tentationem*: Quia, ut ait, *Bernardus Serm. 49 de modo bene vivendi*: Oratio est prima virtus adversus tentationum incurſus, per orationem superantur dæmonia. Et *D. Chryſostomus*, Oratio telum acerrimum est ad dæmonum impetum propulſandum. Nec enim video cur oratio minorem virtutem haberet ad fugandos hostes spirituales, quam hostes corporales quos innumeri pæne duces exercitus, cum parva interdum manu, per orationem debellavere.

Quod anima est corpori, hoc fides ac fiducia est orationi, sicut enim anima dat vitam corpori, sic fides ac fiducia est quasi tota vita & spiritus orationis. Propterea quando *D. Iacobus* Apostolus *cap. 1*, nos excitat ad orandum, *Postula*, inquit, *in fide nihil hæsitans*, qui enim hæſitat, similis est fluctui maris, qui à vento movetur & circumfertur, non ergo aestimet homo ille quod accipiat aliquid à Domino. Hoc ipsum nobis inculcat *D. Petrus* cum ait: Vultis victoriam referre de dæmone? *Resistite*, inquit, *& state fortes in fide*. Magnum virtutum cæterarum pretium est, magna vis, sed fidei majus robur, & comparandis victoriis opportunius. Dixerat *Paulus Ephesus*: *Accipite armaturam Dei*, præcingite vos baltheo veritatis, induite loricam iustitiæ, sed his non contentus: *Sumite* inquit, *in omnibus scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere, orantes omni tempore*. Jungite ergo fidem firmam orationi, & sic procedite in campum contra diabolum & mundum, & prævalebitis, & omnia ipsorum tela confringetis.

Si petam à Deo quibus armis tot fideles dæmonis mundique sagittas evaserint? respondebit mihi ore *Pauli Hebr. cap. 10*: *Iustus meus ex fide vivit*, ac si dicat: *Miraris tot inter hostium tela justum saluum & incolumem? ex fide vivit*, hoc debet scuto fidei, quo se contra omnia tela defendit: **Ubi fides orationi conjungitur nihil timendum,**

Zz

mendum,

mendum, quamvis totus in nos infernus cum mundo conspiceret. Et hoc est quod *Christus* aiebat *Marci cap. 9*: *Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti.* Sic enim agitur inter Dei virtutem & humanam infirmitatem, sicuti videmus agi inter cælum & terram: Non sufficit ad segetem producendam virtus astrorum, hac enim & saxa perfunduntur, & saxei montes, & ne quidem ibi fenum oritur; Terra debet conformari cælo ut germinet herba. Hoc porro agitur nobis fides, quod in humo fertilitas: Adeoque si fides in nobis languet, infirma est omnis potentia, maxime orationis, quantumvis magna.

Recordare Apostolorum excitantium Salvatorem dormientem. Prævaluerat pœnè mare contra creatorem suum, & jam fluctibus hauriendus putabatur, qui fluctibus tulerat legem: Quomodo hoc quia fides Apostolorum vacillabat, cum timerent præsentem *Christum* se perituros. O discipuli! inquit *Origenes Hom. 6. in diversas*, Dominum Salvatorem vobiscum habetis, & periculum timetis? Vita vobiscum est, & de morte solliciti estis? Quid mirum? ideo timebant quia infirmam fidem habebant.

Contra vero *Petro* delatum fuit imperium terrarum & cæli, non ob jejunium, aut lacrymas, sed nec ob amorem in *Christum*, sed tantum ob fidem; quando *Christum* Dei filium confessus, statim renuntiatus est Ecclesiæ fundamentum & Princeps cæli.

Itaque si vis de hostibus animæ tuæ reportare victoriam sicut *Moyse* de *Amalecitis*, ora, sed firma cum fide fiduciaque in Deum, omnia enim possibilia sunt credenti, ut *Christus* ait, ostenditque non uno exemplo.

Nihil in mundo est magis indomabile mari, quod solus Deus imperio suo frænare potest. Illud tamen Fides sub pedibus calcavit. *Petrum* testor, qui quamdiu fidem habuit mare calcavit, ac ubi fides ejus elanguit, cœpit turbari & pæne vinci à mari ac submergi. Propterea *Christus*, cum alio tempore Apostoli illum dormientem in tempestate excitarent: *Quid timidi estis*, inquit, *madra fides? necdum fidem habetis?* non dicebat: *Quid turbamini cum navium habeatis omni apparatu instructam? nec vela vobis desunt, nec remi, sed & gubernaculum vobis ad manum est ad frangendas tempestatis vires, & fluctuum impetum.* Horum ne meminit quidem. Quid quod nec de reliquis virtutibus meminit. Non dixit illos charitate munitos esse contra fluctus, nec castitate eos dixit securos

securos esse ab æquore, sed nec de spe loquitur. Una fides in Apostolis exigitur ut triumphant de mari ferocissimo elemento.

Sed à mari veniamus ad terram, ibi audiemus *Christum* dicentem *Matth. cap. 17*: *Si habueritis fidem dicetis monti huic: Abi hinc, & transibit.* Ergo non mare tantum, sed etiam montes cedunt potentia fidei, quid ergo impossibile est credenti?

Quod si per montem, cum *D. Hieronymo*, dæmonem intelligamus Principem mundi. Ecce quanta vis fidei, ut possit dæmonem expellere, quamvis sit jinstar montis tam magnus, & tam firmis radicibus fixus.

Denique si firmam fidem haberemus junctam orationi, quidquid habemus pro hoste, uno istu tantis viribus superaretur. Pro hoste passim habemus miseras, adversitates, morbos, paupertatem, vexationes, jacturas, persecutiones, infamiam, si vere crederemus hæc omnia nobis immitti à Deo, vel ad majorem ejus gloriam, vel ad nostram salutem, quantas & de illis hostibus, & de nobis ipsis referemus Victorias?

DISCVRSVS VII.

Deus præparat filios Israel ad suscipiendam legem quam erat daturus.

Am incipiunt mysteria. Castrametati fuerant filii *Israel* aliquanto tempore in deserto *Raphidim*, ubi fluxerant aquæ de petra ut sitim levarent, ubi cæciderant *Amalecitas*: Jamque, inquit Scriptura, erat mensis tertius quo egressi fuerant de terra *Aegypti*, quando columna nubis se levavit de Tabernaculo, & ad ejus motum, illi pariter castra moverunt, & venerunt in solitudinem *Sinai*, ibique ad annum morati sunt.

Hæc fuit, inquit *Hieronymus*, duodecima eorum mansio, ubi media pars *Exodi*, & totus *Leviticus*, & *Numerorum* præcepta, descripta sunt. Itaque interea dum illi commorantur in *Sinai*, oportebit nos ea quæ narrantur in libris *Leviticis*, & *Numerorum* usque ad Caput decimum, miscere cum libro *Exodi*.

Primum quod *Moyse*s cum venisset in Solitudinem *Sinai* quæ sic vocatur ab ejusdem nominis monte, ascendit in istum montem ad

Z z 2

Deum,